

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
проф. Безлюдний О.І.

_____ 2016 р.
«__» _____

ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ «ОСНОВИ ДИЗАЙНУ»

**(бакалавр)
(денна форма навчання)
(для осіб, що вступають за відповідною спеціальністю)
(термін навчання 2 р.)**

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 01015 „Професійна освіта.Дизайн”



Умань-2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основною метою вступного екзамену з ергономіки є перевірка знань та вмінь абітурієнтів.

Абітурієнт повинен **знати**:

- мету, завдання та місце дизайну у справі удосконалення побутового і виробничого середовища;
- історію розвитку декоративно-прикладного мистецтва і художнього конструювання України;
- основні тенденції розвитку дизайну сучасного предметного середовища;
- основні вимоги дизайну до формоутворення предметного середовища;
- конструкційні та декоративно-оздоблюючі матеріали і покриття;
- основні положення з дизайну побутового середовища;
- основні положення з дизайну предметного середовища сучасних навчальних закладів.

Абітурієнт повинен **вміти**:

- використовувати здобуті знання у практичній діяльності;
- володіти навичками сприймання та оцінки композиційного вирішення предметів навколишнього середовища;
- застосовувати принципи художнього конструювання у процесі проектування виробів;
- здійснювати художньо-конструкторський та ергономічний аналіз об'єктів проектування;
- застосовувати різні види проектної графіки у процесі виконання художньо-конструкторських дизайн-проектів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ знань і вмінь абітурієнтів

Високий рівень	
194,0 – 200,0	абітурієнт ґрунтовно, повно та послідовно викладає навчально-науковий матеріал, володіє методами дослідження, уміє виділити теоретичне і фактичне в матеріалі; виявляє повне розуміння матеріалу, обізнаний з теоретичними підходами і концепціями, логічно і послідовно обґрунтовує свої думки; глибоко розкриває суть питання, застосовує теоретичні знання з основних теоретичних аспектів дизайну, його закономірностей, принципів та основних напрямів у процесі формоутворення сучасного предметного середовища, наводить приклади графічних та художньо-конструкторських робіт спрямованих на удосконалення

	предметного середовища та власні художньо-конструкторські розробки.
187,0- 193,0	абітурієнт ґрунтовно і повно викладає навчально-науковий матеріал, володіє методами дослідження, уміє виділити теоретичне і фактичне в матеріалі; виявляє повне розуміння матеріалу, обізнаний з теоретичними підходами і концепціями, логічно і послідовно обґрунтовує свої думки; глибоко розкриває суть питання, застосовує теоретичні знання з основних теоретичних аспектів дизайну, його закономірностей, принципів та основних напрямів у процесі формоутворення сучасного предметного середовища, наводить приклади графічних та художньо-конструкторських робіт спрямованих на удосконалення предметного середовища та власні художньо-конструкторські розробки.
181,0 - 186,0	абітурієнт ґрунтовно і повно викладає навчально-науковий матеріал, володіє методами дослідження, уміє виділити теоретичне і фактичне в матеріалі; виявляє повне розуміння матеріалу, обізнаний з теоретичними підходами і концепціями, логічно і послідовно обґрунтовує свої думки; глибоко розкриває суть питання, застосовує теоретичні знання з основних теоретичних аспектів дизайну, його закономірностей, принципів та основних напрямів у процесі формоутворення сучасного предметного середовища, наводить приклади графічних та художньо-конструкторських робіт спрямованих на удосконалення предметного середовища.
Достатній рівень	
171,0 – 180,0	абітурієнт виявляє достатні знання і розуміння основних положень з основ дизайну, але допускає деякі помилки, які сам виправляє; у відповіді є поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і незначні порушення норм літературної мови. Абітурієнт уміє зіставляти та узагальнювати засвоєний матеріал, робить власні висновки, виявляє частково евристичний інтерес.
162,0 - 170,0	абітурієнт виявляє достатні знання і розуміння основних положень з основ дизайну, але допускає деякі помилки, які сам виправляє; у відповіді є поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і незначні порушення норм літературної мови. Абітурієнт уміє зіставляти та

	узагальнювати засвоєний матеріал, робить власні висновки.
152,5 – 161,0	абітурієнт виявляє достатні знання і розуміння основних положень з основ дизайну, але допускає деякі помилки, які сам виправляє; у відповіді є поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і незначні порушення норм літературної мови. Абітурієнт уміє зіставляти та узагальнювати засвоєний матеріал.
Середній рівень	
143,0 – 151,6	абітурієнт виявляє знання і розуміння основних положень з основ дизайну, але допускає значні помилки у викладі матеріалу, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять; володіє матеріалом на репродуктивному рівні, демонструє початкові вміння; допускає помилки в мовленнєвому оформленні. Абітурієнт частково розкриває питання при допомозі викладача.
134,0 – 142,0	абітурієнт виявляє знання і розуміння основних положень з основ дизайну, але допускає значні помилки у викладі матеріалу, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять; володіє матеріалом на репродуктивному рівні, демонструє початкові вміння; допускає помилки в мовленнєвому оформленні.
124,0 – 133,0	абітурієнт виявляє знання і розуміння основних положень з основ дизайну, але допускає значні помилки у викладі матеріалу, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять; володіє матеріалом на репродуктивному рівні, демонструє початкові вміння; допускає значні помилки в мовленнєвому оформленні.
Низький рівень	
116,0 – 123,4	абітурієнт виявляє поверхові знання навчальної програми; не вміє виділити теоретичний і фактичний матеріал; непослідовно і невпевнено відповідає на запитання; допускає порушення норми літературної мови.
111,0 – 115,0	абітурієнт виявляє поверхові знання навчальної програми; не вміє виділити теоретичний і фактичний матеріал; непослідовно і невпевнено відповідає на запитання; допускає грубі порушення норми літературної мови.
106,0 – 110,0	абітурієнт виявляє поверхові знання навчальної програми; не вміє виділити теоретичний і фактичний матеріал; неправильно відповідає на запитання; допускає грубі порушення норми літературної мови.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДИЗАЙНУ СУЧАСНОГО ПРЕДМЕТНОГО СЕРЕДОВИЩА

Теорія та історія дизайну

Тема 1. Дизайн як галузь знань, що розвивається на стику науки, мистецтва, техніки і матеріального виробництва, його роль у формуванні творчих здібностей особистості. Термінологія.

Тема 2. Мета завдання та місце дизайну у справі удосконалення побутового і виробничого середовища. Дизайнер, суть його діяльності. Історія розвитку декоративно-прикладного мистецтва і художнього конструювання України.

Основні тенденції розвитку дизайну сучасного предметного середовища

Тема 1. Організація Строганівського училища промислових мистецтв, його внесок у розвиток художніх основ матеріального виробництва. Створення Вищих державних художньо-технічних майстерень (ВХУТЕМАС), мета і основні завдання. Внесок ВХУТЕМАСу – в становлення сучасних тенденцій розвитку технічної естетики, ергономіки і вчення про культуру праці. “Український науково-дослідний інститут дизайну”, його організаційна структура і основні напрямки дослідження.

Тема 2. Організація Міжнародної ради товариств художнього конструювання (ІКСІД). Організаційне оформлення дизайну в різних зарубіжних країнах. Основні відомості і короткі характеристики відомих стильових напрямків розвитку форм

ЗАКОНОМІРНОСТІ І ПРИНЦИПИ ФОРМОУТВОРЕННЯ ПРЕДМЕТНОГО СЕРЕДОВИЩА

Тема 1. Основні вимоги дизайну до формоутворення предметного середовища

Поняття про форму. Вимоги дизайну, які пред’являються до промислових виробів. Основні фактори, що впливають на утворення форм предметів. Вплив архітектурних стилів на промислові форми.

Тема 2. Категорії композиції та засоби гармонізації

Види композиції: фронтальна, об’ємна, глибоко-просторова. Категорії композиції: тектоніка, об’ємно-просторова структура, їх взаємозв’язок. Властивості і якості композиції: гармонічна цілісність, підпорядкування елементів, композиційна перевага, симетрія, динамічність, статичність, єдність характеру. Засоби композиції: пропорції, масштаб, контраст, нюанс, метричний повтор, ритм, тіні, пластика, фактура.

Тема 3. Основи кольорознавства

Колір, як фізичне явище. Характеристики кольору: кольоровий тон, насичення, яскравість. Хроматичні і ахроматичні кольори. Кольоровий спектр. Основні і допоміжні кольори. Основні закони кольорознавства. Психофізіологічні фактори впливу різних кольорів на людину. Поняття про основні кольорові гармонії, кольорове коло. Колір, як елемент композиційної організації форми. Основи функціонального застосування кольорів. Пізнавальні, попереджувальні, забороняючі кольори.

Тема 4. Принципи художнього конструювання і методика художньо-конструкторського аналізу

Основні принципи художнього конструювання. Послідовність художньо-конструкторського аналізу технічних виробів, виявлення споживчих якостей виробів різного призначення. Суть методу художнього конструювання в процесі проектування, його перевага перед існуючим технічним способом конструювання промислових виробів.

Тема 5. Біоніка і основні методи біодизайну

Біоніка та її значення в художньому конструюванні. Історія біодизайну. Основні задачі та методи дизайнерської біоніки. Основні напрями і системи біологічних досліджень. Архітектура та біоніка.

Тема 6. Промислова графіка

Види візуальної інформації, що відноситься до промислової графіки. Піктограми і фірмові знаки – визначення, область застосування. Вимоги до інформаційних текстів. Алфавіти. Види шрифтів. Упаковка, її роль у вирішенні основних завдань художнього конструювання.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ПРЕДМЕТНОГО СЕРЕДОВИЩА

Конструкційні та декоративно-оздоблюючі матеріали і покриття

Тема 1. Основні групи конструкційних матеріалів, які використовуються в художньому конструюванні. Сфера застосування різних конструкційних матеріалів. Лакофарбові і пластмасові органічні покриття і їх призначення. Гальванічні і скло емалеві покриття. Декоративно-конструкційні пластмаси. Облицювально-декоративні матеріали. Покриття підлоги. Декоративно-обробні матеріали. Облицювальна штучна шкіра.

Тема 2. Методи і способи облагородження деревини: випалювання, металізація, тиснення, золочення, сріблення, і т.д. Методи нанесення лакофарбового покриття.

Дизайн побутового середовища

Тема 1. Типи житлових будинків. Секційні, багатоквартирні, одноквартирні, індивідуальні будинки, гуртожитки. Різновиди квартир. Загальні принципи обладнання і устрою квартир.

Тема 2. Сучасні меблі, побутове обладнання і інші елементи предметного середовища. Комплексне художньо-колоритне і психофізичне

вирішення інтер'єрів різних житлових приміщень. Декоративний текстиль в інтер'єрі. Інтер'єр і вироби декоративно-прикладного мистецтва. Фітодизайн приміщень різного призначення.

Тема 3. Приватний будинок. Присадибна ділянка її функціональні зони. Архітектурно-будівельне планування будинків. Планування земельної ділянки. Макетні роботи в пошуках власного вирішення приватного житла, допоміжних споруд і в цілому земельної ділянки.

Дизайн предметного середовища сучасних навчальних закладів

Тема 1. Основні положення дизайну до задач оформлення загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів. Місце дизайну, художнього конструювання та технічної естетики у спеціальному та виробничому навчанні, в позакласній і гуртковій роботі сучасних професійно-технічних навчальних закладів.

Тема 2. Методика навчання студентів основам дизайну в навчальному процесі. Роль викладача спецдисциплін та майстрів з виробничого навчання у створенні функціонально-естетичного предметного середовища професійно-технічного навчального закладу.

Тема 3. Вирішення генплану території навчального закладу. Принципи озеленення зон відпочінку навчальних закладів. Організація місці відпочинку на території навчального закладу. Архітектурно-художні засоби організації інтер'єру навчально-виробничих приміщень професійно-технічних навчальних закладів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Белов А.А., Янов В.В. Художественное конструирование мебели. М.: Лесная промышленность, 1995.
2. Бердник Т.Н., Неклюдова Т.П. Дизайн костюма. – Ростов н/Д: изд-во «Феникс», 2000. – 448 с. Барташевич А.А., Мельников А.Т. Основы художественного конструирования. – Минск; Высш. шк., 2000.
3. Борев Ю.Б. Эстетика – 3-е изд. – М.: Политиздат, 1991.
4. Волга В.С. Стандарт и качество в строительстве. – М.: Строитель, 1994.
5. Волкотруб И.Т. Основы художественного конструирования: Учебник для худож. учеб. заведений. – К.: Выща шк. Головное изд-во, 1988.- 191 с.
6. Дерябин А.С. Художественные шрифты.- М.: Просвещение, 1992.- 46 с.
7. Шпара П.Е., Шпара И.П. Техническая эстетика и основы художественного конструирования. – К: Выща шк. Головное изд-во, 1991. – 247 с.
8. Холмянський Л. М., Щипанов О.С. Дизайн: Проб, навч. посібник для 5-7 кл. серед. шк. – К.: Освіта, 1992. – 208 с.
9. Художественное проектирование: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по спец. № 2109 «Черчение, рисование и труд»/ Под ред. Б.В. Нешумова, Е.Д. Щедрина. – М.: Просвещение, 1989. – 175 с.
10. Кузнецов Ю.К. Техническая эстетика в машиностроении для легкой и пищевой промышленности // Техническая эстетика. - №4.
11. Круготов В.Н., Мажура Н.В. Отделочные материалы в интерьере. – К.: Вища школа, 1995.
12. Литинецкий И.Б. Бионика: Пособие для учителей. – М.: Просвещение, 1996.
13. Михайленко В.Е., Понамарев А.М. Инженерная графика. – М.: Высш. шк., 1985. -138 с.
14. Основы художественного конструирования. Практикум. Фольта А.Б., Бевз Н.Д. – К.: - Высш. шк. Головное изд-во, 1987. – 144 с.

Обговорено і затверджено на засіданні кафедри професійної освіти та технологій за профілями. Протокол № 9 від «24» лютого 2016 р.

Голова фахової комісії

Гервас О.Г.